RAHANDUSMINISTEERIUM

Advokaadibüroo Sorainen
Mihkel.Miidla@sorainen.com

Teie 09.10.2026

Meie 26.10.2026 nr 13-4.1/4099-2

Vastus selgitustaotlusele

Lugupeetud härra Mihkel Miidla

Täname selgitustaotluse esitamise eest seoses hasartmängukorraldaja kohustusega määrata Rahapesu Andmebüroo kontaktisik ja kontaktisikule kohalduva Eestis alaliselt töötamise nõudega. Vaatasime Teie teabenõude läbi ning vastame selles toodud küsimustele nende esitamise järjekorras:

1. Hasartmänguseaduse (edaspidi *HasMS*) § 17 lõige 1 ja § 18 lõige 3^2 ning rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seaduse (edaspidi *RahaPTS*) § 17 lõige 2 ja 5-9 ning § 70 lõige 3 punkt 6 panevad koostoimes hasartmängukorraldajale kohustuse määrata Rahapesu Andmebüroo kontaktisik. See kohustus kehtib nii uuele hasartmängu tegevusloa taotlejale kui ka tegevusluba omavale hasartmängukorraldajale. Hasartmängukorraldaja mõiste puudumine RahaPTS § 17 lõikes 2 nimetatud subjektide loetelust ei ole õiguslikuks takistuseks ega tekita õiguslikku konflikti kontaktisiku määramise kohustuse kohaldumisel, kuna seadusandja on asjakohased kohustused sätestanud ja täpsustanud teistes õigusnormides. See tähendab, et kuigi RahaPTS § 17 lõikes 2 ei ole hasartmängukorraldajat *expressis verbis* nimetatud nende kohustatud isikute hulgas, kelle juhatus peab määrama kontaktisiku, muudab eriseaduseks olev HasMS hasartmängukorraldajale kontaktaktisiku määramise kohustuslikuks. RahaPTS § 17 lõikes 3 on toodud võimalus määrata kontaktisik neile ettevõtjatele, kellel ei tulene kohustust määrata kontaktisik RahaPTS-ist ega eriseadusest. HasMS-is sätestatud kontaktisiku määramise nõue muudab seega hasartmängukorraldajale kontaktaktisiku määramise kohustuslikuks. HasMS § 17 lõige 1 viitab otsesõnu RahaPTS § 70 lõike 3 punktile 6 muutes RahaPTS § 17 kohaselt määratud kontaktisiku andmete esitamise tegevusloa taotluse kohustuslikuks osaks ja kontrolliesemeks. Kui kontaktisiku määramine oleks hasartmängukorraldajale vabatahtlik (RahaPTS § 17 lõike 3 alusel, millele HasMS § 18 lõikes 3^2 ka viidatud ei ole), kaotaks HasMS § 17 lõikes 1 sätestatud viide RahaPTS § 70 lõike 3 punktile 6 oma normatiivse sisu ja mõtte. Eeltoodust nähtub üheselt, et HasMS-i erinormistikul on määrav mõju ja koostoimes RahaPTS-iga muudab see kontaktisiku määramise hasartmängukorraldaja jaoks kohustuslikuks.

2. HasMS § 17 lõige 1 viitab muuhulgas RahaPTS § 70 lõike 3 punktile 6, mille kohaselt tuleb tegevusloa taotluses esitada lisaks majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses sätestatule ka RahaPTS § 17 kohaselt määratud kontaktisiku andmed. HasMS-i tegevusloa regulatsioon seob selle nõude ka Rahapesu Andmebüroo kooskõlastusega. HasMS § 18 lõike 3^1 alusel kooskõlastab Maksu- ja Tolliamet tegevusloa andmise taotluse Rahapesu Andmebürooga. HasMS § 18 lg 3^2 sätestab otsesõnu, et Rahapesu Andmebüroo jätab taotluse kooskõlastamata, kui taotlus ei vasta muu hulgas RahaPTS § 17 lõigetes 2 ja 5-9 ning § 70 lõike 3 punktides 3-11 ja lõikes 3^1 sätestatud nõuetele. Kontaktisiku vabatahtlikku määramist reguleerib aga RahaPTS § 17 lõige 3, millele ei ole tegevusloa taotluse regulatsioonis (HasMS § 17 lg 1) viidatud. HasMS § 19 lõike 2 punktist 3 nähtub, et kui Rahapesu Andmebüroo taotlust ei kooskõlasta, keeldutakse tegevusloa andmisest. Eeltoodust nähtuvalt kohaldub uue tegevusloa taotlejale kohustus määrata Rahapesu Andmebüroo kontaktisik.

Kontaktisiku määramise kohustus kohaldub ka hasartmängukorraldajale, kellele on tegevusluba antud enne 2026. aasta 1.jaanuaril jõustunud seadusemuudatust. HasMS § 102 lõige 5 sätestab sõnaselgelt, et enne 2026. aasta 1. jaanuari tegevusloa saanud hasartmängukorraldaja peab viima enda tegevuse ja dokumendid HasMS § 17 lõikes 1 kehtestatud nõuetega kooskõlla hiljemalt 2027. aasta 1. jaanuariks. Kuna HasMS § 17 lõike 1 kohaselt peab tegevusloa taotlus vastama muuhulgas RahaPTS § 70 lõike 3 punktis 6 sätestatule (st RahaPTS § 17 kohaselt määratud kontaktisiku nimi, isikukood, selle puudumise korral sünniaeg, sünnikoht, kodakondsus, elukoha aadress, ametikoht ja kontaktandmed), laieneb see kohustus ka hasartmängukorraldajale, kellele on tegevusluba antud enne 2026. aasta 1. jaanuaril jõustunud HasMS-i redaktsiooni. Lisaks sätestab HasMS § 102 lõige 8, et kui hasartmängukorraldaja ei vii oma tegevust ettenähtud tähtajaks seadusega kooskõlla või jätab nõutud dokumendid esitamata, tunnistab Maksu- ja Tolliamet hasartmängu korraldamise tegevusloa kehtetuks. Ka HasMS § 20 lõike 1 punkti 2^1 kohaselt võib tegevusloa kehtetuks tunnistada, kui hasartmängukorraldaja ei vasta kehtivatele tegevusloa andmise tingimustele ja mittevastavust ei ole tähtajaks kõrvaldatud. Eeltoodud põhjendustel kohaldub Rahapesu Andmebüroo kontaktisiku määramise kohustus ka hasartmängukorraldajale, kellele on tegevusluba antud enne 2026. aasta 1. jaanuari.

3. RahaPTS §-is 17 sätestatud kontaktisik ning RSanS § 20 lõikes 3 sätestatud vastutav isik on funktsioonilt ja eesmärgilt lähedased. RSans § 20 lõike 3 kohaselt määrab erikohustustega isik RSanS-is sätestatud ülesannete täitmise, sealhulgas finantssanktsiooni kohaldamise eest vastutava isiku. Samas lõikes sisaldub regulatsioon, mille kohaselt vastutava isiku suhtes kohaldatakse RahaPTS §-is 17 kontaktisiku kohta sätestatut, arvestades käesoleva seaduse erisusi. RSanS § 2 lõike 3 kohaselt kohaldatakse reguleerimata küsimustes RahaPTS sätteid. Seega laieneb RSanS § 20 lõikes 3 toodud vastutavale isikule RahaPTS §-is 17 sätestatud regulatsioon.

RSanS § 20 lõikes 3 sisalduv viide RahaPTS §-le 17 hõlmab ka RahaPTS § 17 lõikes 5 sätestatud nõuet töötada alaliselt Eestis. RSanS § 20 lõike 3 kohaselt määrab erikohustustega isik RSanS-is sätestatud ülesannete täitmise, sealhulgas finantssanktsiooni kohaldamise eest vastutava isiku. Sama sätte kohaselt kohaldatakse vastutava isiku suhtes RahaPTS §-is 17 kontaktisiku kohta sätestatut, arvestades RSanS-i erisusi. RahaPTS § 17 lõige 5 sätestab, et kontaktisikuks võib määrata üksnes isiku, kes muuhulgas töötab alaliselt Eestis. Kuna RSanS ei sätesta erisust seoses alalise Eestis töötamise nõudega, kehtib nõue töötada alaliselt Eestis ka RSanS-i alusel määratavale vastutavale isikule.

RSanS § 20 lõike 3 kohaselt määrab erikohustustega isik seaduses sätestatud ülesannete täitmise, sealhulgas finantssanktsiooni kohaldamise eest vastutava isiku ning edastab tema kontaktandmed Rahapesu Andmebüroole ja Finantsinspektsioonile. Samuti kohaldatakse

vastutava isiku suhtes RahaPTS §-is 17 kontaktisiku kohta sätestatut, arvestades RSanS-i erisusi. RahaPTS § 17 lõige 9 näeb ette, et kui kontaktisikut ei ole määratud, täidab kontaktisiku ülesandeid juriidilise isiku juhatus, RahaPTS § 17 lõike 1 alusel määratud juhatuse liige, välisriigi äriühingu filiaali juhataja või füüsilisest isikust ettevõtja. Kuigi RahaPTS § 17 lõige 9 reguleerib kontaktisiku ülesannete täitmist juhul, kui isikut ei ole määratud, kohustavad RSanS § 20 lõiked 3 ja 4 määrama vastutav isik ning täitma teavitamiskohustus.

Seega, arvestades RSanS § 20 lõike 3 regulatsiooni ei vabasta RahaPTS § 17 lõike 9 regulatsioon erikohustustega isikut kohustusest määrata vastutavat isikut ega teavitada tema kontaktandmetest. Kui aga vastutavat isikut ei ole määratud, kohaldatakse RahaPTS § 17 lõike 9 regulatsiooni ülesannete faktilisele täitmisele ehk need ülesande pannakse juriidilise isiku juhatusele või vastutavale juhatuse liikmele, mis aga ei muuda vastutava isiku määramata jätmist seaduspäraseks. Juhatusel on võimalik määrata vastutavaks isikuks juhatuse liige (kui ta vastab seaduses sätestatud nõuetele), kuid sellisel juhul peab tema määramine olema vormistatud ja tema kontaktandmed edastatud vastavalt RSanS § 20 lõikele 3.

4. Nõuet „töötab alaliselt Eestis“ tuleb sisustada lähtuvalt töö tegemise kohast ja püsivusest ehk tegelik ja peamine töö tegemise koht peab asuma Eestis kas lepingu alusel või ametiülesannete täitmisest tulenevalt.

Kontaktisiku Eestis alaliselt töötamise nõude kehtestamisel on arvestatud tingimustega, mille kohaselt peavad asutamisvabadust ja teenuste osutamise vabadust piiravad meetmed olema põhjendatud üldistes huvides olevate kaalukate nõuetega, sobima taotletava eesmärgi saavutamiseks ega tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik. 2025. aasta 30. septembril Vabariigi Valitsuse rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise alase komisjoni poolt heaks kiidetud “Eesti riikliku riskihinnangu aruanne rahapesu tõkestamise valdkonnas 2020-2024“[1] punkti 5 „Professionaalide ja vabakutseliste haavatavused“ alapunkti 5.2 „Hasartmängukorraldajad“ kohaselt on hasartmängukorraldajate rahapesualane haavatavus keskmisest kõrgem (eelneval perioodil oli haavatavus keskmisest madalam) ning Eesti tegevusloaga turuosaliste arv on nelja aastaga kahekordistunud, kusjuures peaasjalikult on juurde tulnud kaughasartmänguteenuse pakkujaid, kelle klientuur on rahvusvaheline. Samuti nähtub nimetatud riiklikust riskihinnangust, et märkimisväärne osa kaughasartmänguteenuse pakkujatest (äriühingud) on registreeritud välismaal (41%), kes ei oma Eestiga peale teenuse osutamise mingit seost, muu hulgas puudub neil Eestis kontor, mistõttu on nende suhtes raske kohapealset järelevalvet teha. Riskihinnang toob ka välja, et praktikas on osutunud rahapesutõkestamise alane koostöö Eesti tegevusluba omavate, kuid siin tegevuskohta mitte omavahete hasartmängukorraldajatega keeruliseks. Hasartmängukorraldaja on RahaPTS § 2 lõike 1 punkti 3 kohaselt kohustatud isikuks, mistõttu arvestades riiklikus riskihinnangus tuvastatud hasartmängukorraldajate osas tõusnud rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise varasemast kõrgemat riskitaset, oli põhjendatud kõnealuse riski maandamiseks kohaldada ka hasartmängukorraldajatele RahaPTS-i 2. jaos sätestatud kohustatud isiku riskide juhtimise süsteemi hulgas juba olemasolevat asjakohast meedet ehk Rahapesu Andmebüroo kontaktisiku määramise kohustust. Nimetatud kohustus laieneb kõigile isikutele ühetaoliselt ega ole sätestatud hasartmängukorraldajale mingeid selliseid täiendavaid nõuded, mida ei peaks kohaldama teised kohustatud isikud, kellel on kontaktisiku määramise kohustus. RahaPTS § 17 lõige 5 sätestab üldise nõude, et kontaktisikuks võib määrata üksnes isiku, kes töötab alaliselt Eestis ning kellel on kontaktisiku ülesannete täitmiseks vajalik haridus, kutsealane sobivus, vajalikud võimed, isikuomadused ja kogemused ning laitmatu maine. Kontaktisiku määramise nõue on eesmärgi saavutamiseks proportsionaalne, kuna see on vähim piirav meede võrreldes teiste sama eesmärki teenivate meetmetega (nt võrreldes kohustuse kehtestamisega, et

[1] https://fin.ee/sites/default/files/documents/2025-10/NRA%202025%20RP%20raport_01.10.pdf , lk 84-87

hasartmängukorraldaja peab olema Eestis registreeritud juriidiline isik). Samuti kehtib see nõue ühtemoodi kõikidele hasartmängu tegevusluba taotlevatele isikutele ja enne 2026. 1. jaanuarit tegevusloa saanud hasartmängukorraldajatele olenemata sellest millises riigis nad asutatud on. Ka nt Poolas ja Rumeenias kehtib hasartmängukorraldajale kohapealse esindaja nõue.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Rainer Osanik
rahandusteabe poliitika osakonna juhataja

Kersti Rahlin 5885 1391
Kersti.Rahlin@fin.ee

Lisaadressaadid: Rahapesu Andmebüroo